ІСТОРІЯ

7 клас

Атлас

Історія України

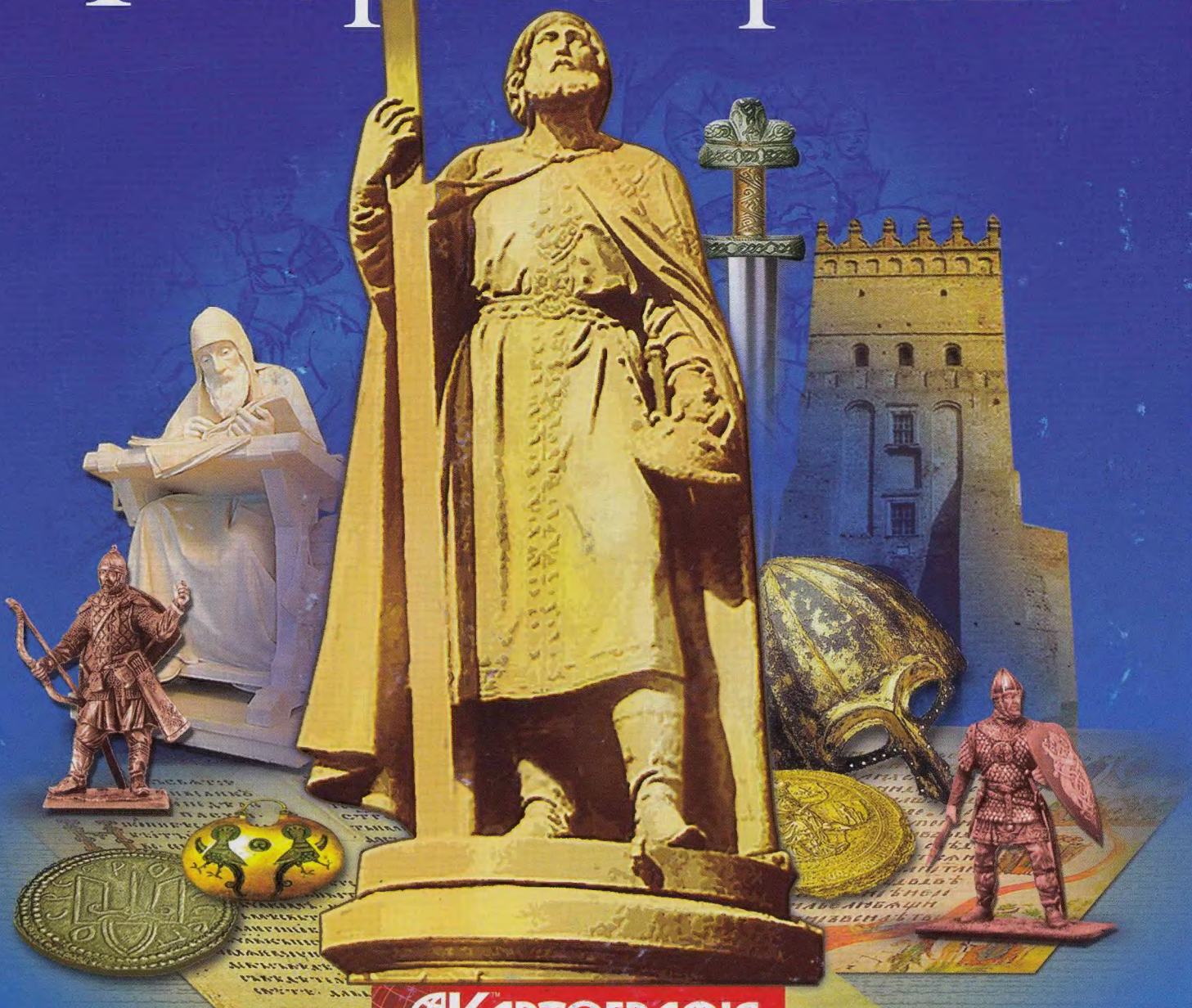

КАРТОГРАФІЯ
www.ukrmap.com.ua

Слов'яни засновують поселення. Мініатюра з Радзивіллового літопису

Слов'яни штурмують візантійську фортецю. Візантійська мініатюра

Слов'яни під час Великого переселення народів (III–VI ст.)

Територія давніх слов'ян (що їх римляни називали венедами) у I ст.; напрямки розселення

155 Вторгнення ґотів у II–III ст.

Переселення азійських кочових племен:

420 гунів наприкінці IV ст. 567 аварів у середині VI ст.

Племена VI ст.:

АНТИ слов'янські ГЕПІДИ германські

Слов'янська територія наприкінці VI ст.; напрямки розселення

Археологічні культури:

празько-корчацька (склавини) пеньківська (анти)

Територія Візантійської імперії наприкінці правління Юстиніана I (527–565 рр.)

Масштаб 1 : 20000000
(у 1 см 200 км)

Слов'яни в VII–VIII ст.

Розселення слов'ян наприкінці VIII ст.

східних західних південних

Райони, де слов'яни жили упереміш з іншими племенами

Переселення болгар на Дунай у другій половині VII ст.

ПОЛЯНИ Слов'янські племена

Сусіди слов'ян:

ЛИТВА балтські племена

МЕРЯ фіно-угорські племена

АВАРИ тюркські племена

АЛАНИ інші

Перші слов'янські державні утвори:

① держава Само, VII ст.

② Карантанія, від кінця VII ст.

③ Болгарський ханат (держава болгар і слов'ян), від кінця VII ст.

Сучасні кордони України

Масштаб 1 : 20000000
(у 1 см 200 км)

Утворення Київської Русі. Перші князі

Турячий ріг з Чорної Могили, що під Черніговом

Святовид-Род (Збруцький ідол)

Племена і союзи племен:

- РАДИМИЧІ — східні слов'яни
- ПОЛЯНИ — східнослов'янські племена – предки українців
- ВІСЛЯНИ — західні слов'яни
- ЛИТВА — балти
- МУРОМА — фіно-угри
- ХОЗАРИ — тюрки
- ВОЛОХИ — інші

- Країна східних слов'ян у IX ст.
- Терени, що освоювалися слов'янами
- Терени, залишені слов'янами через напади кочовиків
- Шлях "із Варяг у Греки"
- Інші торговельні шляхи
- В'ЯТИЧІ — Племена, що сплачували данину хозарам у IX ст.
- ВЕСЬ — Племена, що сплачували данину варягам
- "Руська земля" – князівство Аскольда у 860–882 рр.
- Перші осідки варязьких князів Рюрика (1), Синеуса (2) і Трувора (3) (від 862 р.)
- Князівство Рюрика і його столиця у 873–882 рр.
- Похід Олега на Київ у 882 р.
- Межі Олегової держави станом на 912 р.
- Земля уличів, приєднана до Русі князем Ігорем близько 940 р.
- Шлях полюддя
- Місце, де деревляни вбили Ігоря (945 р.)
- Походи русів проти візантійців і хозар
- Переселення печенігів у другій половині IX ст.
- Переселення угорців за Карпати у 895–906 рр.

Масштаб 1 : 12000000
(у 1 см 120 км)

Печатка Святослава

Монета візантійського імператора Іоанна Цимісхія (969–976 рр.)

Руський меч

Ольга зі Святославом

Святославове військо перемагає хозар. 956 р.

Київська Русь станом на 945 р.

Похід Ольги проти деревлян і зруйнування їхньої столиці (946 р.)

967 Походи Святослава із зазначенням років

Землі, що Святослав приєднав до Русі

Землі, залежні від Святослава

Болгарські землі, якими в 968–971 рр. володів Святослав, а потім – Візантія

Володіння родини Рюриковичів

Міста, які Святослав роздав в управління своїм синам: Ярополкові (1), Олегові (2) і Володимирові (3)

968 Битви Святослава з греками і болгарами

Битва з печенігами і загибель Святослава (972 р.)

Масштаб 1 : 12000000
(у 1 см 120 км)

Київська держава за князювання Володимира Великого

Монета Володимира Великого

Землі, на які поширювалася влада Володимира Святославича після утвердження в Києві та перемоги над Ярополком (980 р.)

Землі, які відокремилися від Русі за часів міжусобиць 972–980 рр. і знову приведені до покори Володимиром

981 Походи Володимира (із зазначенням років)

Червенські міста і країни волинян та білих хорватів, приєднані до Русі в 981 і 993 рр.

Зележні землі

Хрещення Володимира в Херсонесі (988 р.)

Хрещення киян (літо 988 р.)

Межі та центри земель, які Володимир роздав в управління своїм синам

1 Святополк

2 Ізяслав (після 1001 р. його заступив Брячислав Ізяславич)

3 Ярослав (змінив померлого Вишеслава, сам спочатку володів Ростовом)

4 Всеволод

5 Святослав

6 Мстислав

7 Борис

8 Гліб

9 Станіслав

10 Судислав (від 1014 р.)

Землі, якими великий князь Володимир управляв безпосередньо

Напади печенігів

Терени, втрачені Руссю через навалу печенігів

Київська держава наприкінці правління Володимира Святославича (1015 р.)

Володіння Візантійської імперії

Сучасні кордони України

Масштаб 1 : 10000000
(у 1 см 100 км)

Володимир вирушає на в'ятичів. 982 р.

Похід Ярослава на Польщу. 1031 р.

Зовнішня політика Ярослава Мудрого

Руські посольства до імператора Священної Римської імперії Генріха III (1040 і 1043 рр.)

Священна Римська імперія

Кордони держав станом на 1036 р.

Міждинастичні шлюби Ярославової родини

① Ярослав ⚭ Інґіґерда, дочка шведського короля Олафа III Скотконунґа (1019 р.)

② Доброніга-Марія, сестра Ярослава ⚭ Казимир Відновитель, князь польський (1042 р.)

ЯРОСЛАВИЧІ:

③ Володимир ⚭ Ода фон Штаде, дочка маркграфа Північної марки (1043 р.)

④ Ізяслав ⚭ Гертруда, дочка польського князя Мешка II (1042 р.)

⑤ Анастасія ⚭ Андрій I, король угорський (1046 р.)

⑥ Святослав ⚭ Килікія, сестра трирського архієпископа Бургарда

⑦ Всеволод ⚭ Марія-Анастасія, родичка візантійського імператора Константина IX Мономаха (1046 р.)

⑧ Єлизавета ⚭ Гаральд III Суворий, норвезький король (1045 р.); другий шлюб – Свен II Естридсен, король данський (1067 р.)

⑨ Анна ⚭ Генріх I, король Франції (1051 р.); потім (1060 р.) – граф Рауль II де Крепі і Валуа

⑩ Ігор ⚭ Кунеґунда, дочка Оттона маркграфа мейсенського

Масштаб 1 : 40000000
(у 1 см 400 км)

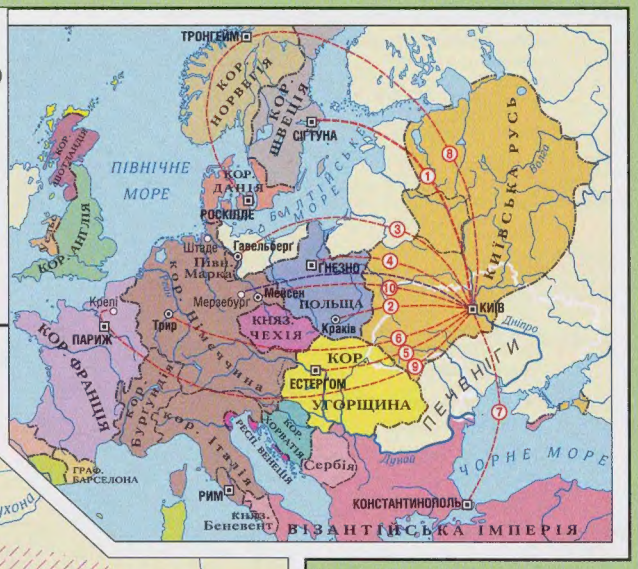

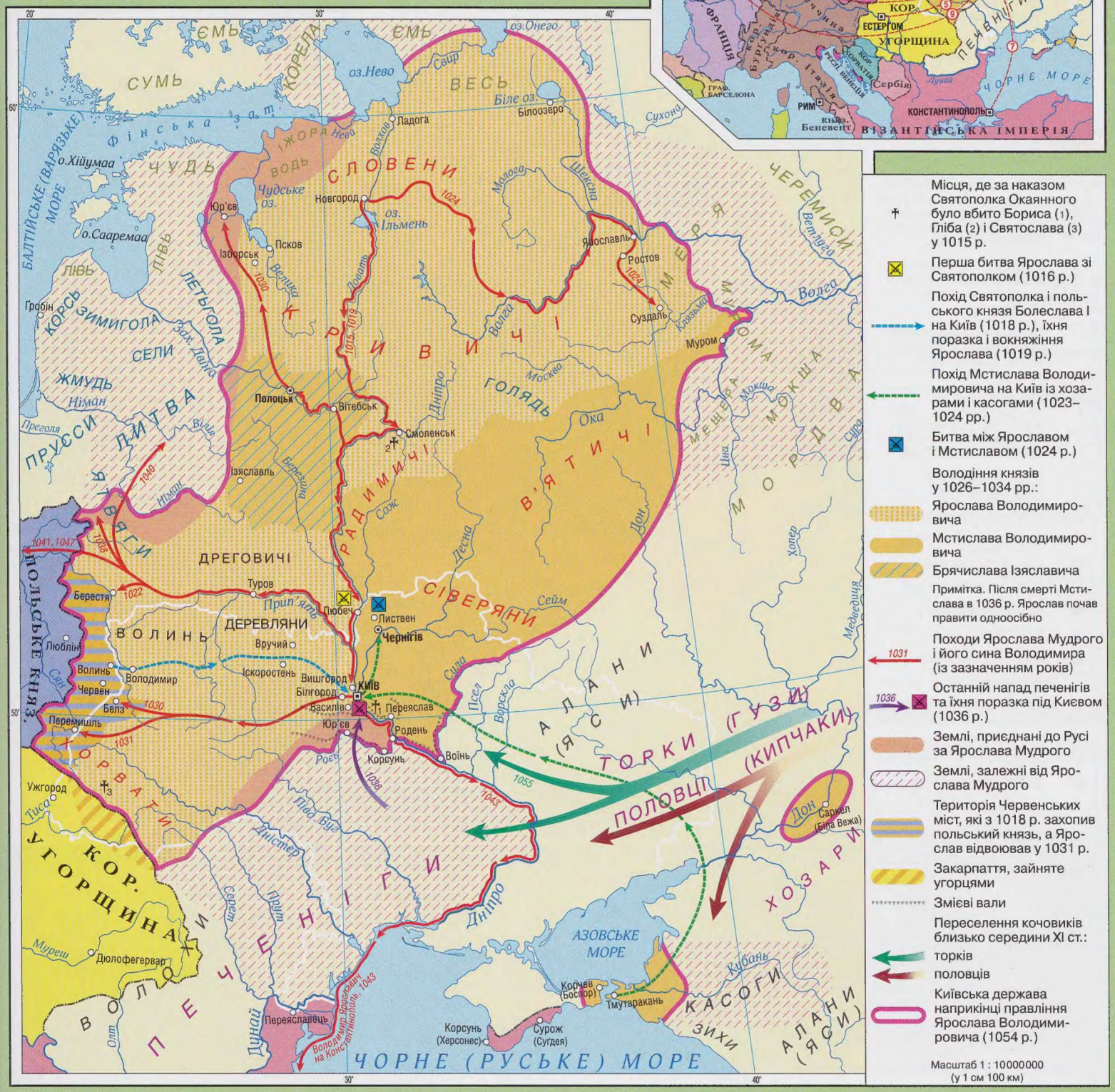

† Місця, де за наказом Святополка Окаянного було вбито Бориса (1), Гліба (2) і Святослава (3) у 1015 р.

Перша битва Ярослава зі Святополком (1016 р.)

Похід Святополка і польського князя Болеслава I на Київ (1018 р.), їхня поразка і вокняжіння Ярослава (1019 р.)

Похід Мстислава Володимировича на Київ із хозарами і касогами (1023–1024 рр.)

Битва між Ярославом і Мстиславом (1024 р.)

Володіння князів у 1026–1034 рр.:

Ярослава Володимировича

Мстислава Володимировича

Брячислава Ізяславича

Примітка. Після смерті Мстислава в 1036 р. Ярослав почав правити одноосібно

1031 Походи Ярослава Мудрого і його сина Володимира (із зазначенням років)

1036 Останній напад печенігів та їхня поразка під Києвом (1036 р.)

Землі, приєднані до Русі за Ярослава Мудрого

Землі, залежні від Ярослава Мудрого

Територія Червенських міст, які з 1018 р. захопив польський князь, а Ярослав відвоював у 1031 р.

Закарпаття, зайняте угорцями

Змієві вали

Переселення кочовиків близько середини XI ст.:

торків

половців

Київська держава наприкінці правління Ярослава Володимировича (1054 р.)

Масштаб 1 : 10000000
(у 1 см 100 км)

Київська держава за правління Ярославичів

Спільна межа руських земель

Поділ руських земель за заповітом Ярослава (1054 р.):

Ізяслав

Святослав

Всеволод

В'ячеслав

Ігор

Ймовірний уділ Ярославового онука Ростислава Володимировича

Володіння полоцьких Ізяславичів

Тріумвірат старших Ярославичів (1054–1073 рр.)

Межі перерозподілу земель між старшими Ярославичами: Ізяслав (а), Святослав (б), Всеволод (в)

Поразка об'єднаного війська трьох Ярославичів від половців на Альті (1068 р.); повстання в Києві та втеча Ізяслава в Польщу

Походи на Київ Ізяслава Ярославича і польського князя Болеслава II в 1069 і 1077 рр.

Походи тмутараканських князів – Святославичів і В'ячеславичів (1078, 1079 і 1094 рр.)

1096 Напади половців

Межі поділу руських земель за ухвалою Любецького з'їзду (1097 р.)

Осідки князів після Любецького з'їзду:

1 Володар Ростиславич

2 Василько Ростиславич

Святополк Ізяславич

Володіння Ізяславичів

1 Давид Святославич

2 Олег Святославич

3 Ярослав Святославич

Володіння Святославичів

Володимир Всеволодович Мономах

Володіння Мономахової родини

Давид Ігорович

Масштаб 1 : 10000000
(у 1 см 100 км)

Бенкет трьох старших Ярославичів у 1072 р.

Володимир Мономах і Святополк Ізяславич у 1103 р.

Битва з половцями на річці Сутінь. 1103 р.

Володіння Володимира Всеволодовича Мономаха напередодні вокняжіння в Києві (1113 р.)
Уділ його сина Мстислава
Землі, які Володимир Мономах приєднав до своїх володінь за часи великого княжіння (1113–1125 рр.)
Землі, приєднані до володінь дому Мономаховичів великим князем Мстиславом Володимировичем (1125–1132 рр.)
1118 Роки приєднання земель
Володіння Ростиславичів
Володіння Святославичів
1103 Походи Володимира Мономаха проти половців, із зазначенням років
Найбільші перемоги над половцями
Землі, повернуті Русі після перемог над половцями
ПОЧАТОК РОЗДРОБЛЕНОСТІ РУСІ
Межі і центри княжих уділів у рік вокняжіння в Києві Ярополка Володимировича (1132 р.):
РОСТИСЛАВИЧІ
1 Володимирко Володарич
2 Іван Ростиславич Берладник, онук Володаря
3 Ігор Василькович
4 Ростислав Василькович
СВЯТОСЛАВИЧІ
1 Володимир Давидович
2 Ізяслав Давидович
3 Всеволод Ольгович
4 Ігор Ольгович
МОНОМАХОВИЧІ
1 Ярополк Володимирович
2 В'ячеслав Володимирович
3 Юрій Володимирович Довгорукий
4 Андрій Володимирович Добрий
5 Ізяслав Мстиславич
Полоцькі Ізяславичі
БУРЧЕВИЧІ Половецькі орди
Масштаб 1 : 10000000 (у 1 см 100 км)
Київська держава
Чернігівське князівство
Переяславське князівство
Новгородська земля
Ростово-Суздальське князівство
Смоленське князівство
Полоцьке князівство
Волинське князівство
Галицьке князівство
Туровське князівство
Мінське князівство
Рязанське князівство
Муромо-Рязанське князівство
Половці
Торки
Берладники
Ятвяги
Литва
Прусси
Мазовія
Польща
Мордва
Мокша
Черемиси
Чудь
Заволоцька Чудь
Ємь
Сумь
Корсь
Зимигола
Селі
Жмудь
Лівь
Лівь Летьгола
Балтійське (Варязьке) море
Фінська затока
Чудське оз.
оз. Ільмень
оз. Онего
оз. Нево
Білоозеро
Ладога
Новгород
Псков
Ізборськ
Юр'єв
о. Хійумаа
о. Сааремаа
Полоцьк
Вітебськ
Лукомль
Смоленськ
Орша
Друцьк
Могильов
Ізяславль
Мінськ
Городен
Гомій
Вщиж
Стародуб
Новгород-Сіверський
Курськ
Рильськ
Сейм
Любеч
Сновськ
Березий
Чернігів
Путивль
Київ
Переяслав
Городець
Вишгород
Білгород
Юр'єв
Торчевськ
Корсунь
Увичі
Котельниця
Іскоростень
Вручий
Дорогобуж
Острог
Луцьк
Дубен
Белз
Володимир
Чорторийськ
Дубровиця
Пінськ
Туров
Городен
Берестя
Клецьк
Слуцьк
Вязна
Люблін
Перемишль
Бужськ
Звенигород
Галич
Теребовля
Ужгород
Варад
Дюлофегервар
Муреш
Тиса
Дністер
Прут
Сірет
Дунай
Волохи
Угорщина
Кор. Угорщина
Придунайці
Переяславці
Торки
Половці
Печеніги
Руські землі
Чорне (Руське) море
Азовське (Сурозьке) море
Лукоморські
Передкавказькі
Касоги
Кубань
Дон
Нижньодонські
Оперлюєве
Шаруканиди
Бурчевичі
Ялинська
Ельтукове
Токсобичі
Алани (яси)
Сугров
Шарукань
Балин
Саркел (Біла Вежа)
Корсунь (Херсонес)
Сурож (Сугдея)
Боспор
Таматорха
Олешшя
Волод. Візантії
Дніпро
Дністер
Прут
Сірет
Південний Буг
Побузькі
Ворскла
Сула
Псел
Десна
Сож
Ока
Волга
Ветлуга
Вятка
Кама
Ока
Москва
Клязьма
Молога
Шексна
Ріпне оз.
Сухона
Юг
Нева
Ловать
Волхов
Ніжин
Чудське оз.
Велике
Зах. Двіна
Німан
Прегеля
Вісла
Віпля
Нарев
Зах. Буг
Березина
Прип'ять
Десна
Дон
Ціна
Мокша
Хопер
Битиця
Ворскла
Сейм

Балтійське море
Жмудь
Пруссія
Литва
Ятвяги
Полоцьке князівство
Смоленське князівство
Новгородська земля
Городенське князівство
Дреговичі
Туровo-Пінське князівство
Берестейщина
Погорина
Волинське князівство
Вел. князівство Київське
Переяславське князівство
Чернігівське князівство
Сіверщина
Посейм'я
Рязанське князівство
Муромо-Рязанське князівство
В'ятичі
Поділля
Бродники
Степ
Донські Бродники
Нижньодонські Бродники
Придніпровці
Лукоморські Бродники
Лукоморʼя
Азовське море
Кримські
Передкавказькі
Касоги
Зихи
Чорне море
Половецький степ
Угорщина
Закарпатська Україна
Болгарське царство
Володіння Візантії
Торки
Берендеї
Печеніги
Новгород-Сіверський
Путивль
Рильськ
Курськ
Трубецьк
Стародуб
Брянськ
Карачев
Мценськ
Козельськ
Воротинськ
Мосальськ
Лобинськ
Коломна
Свірилеськ
Борисов-Глібов
Лопасна
Переяславль Іжеславль
Бєлгород
Рязань
Пронськ
Дідославль
Єлець
Кром
Москва
Муром
Володимиро-Суздальське князівство
Неклоч
Полоцьк
Усвяти
Вітебськ
Лукомль
Друцьк
Орша
Копис
Смоленськ
Дорогобуж
Василів
Мстиславль
Рославль
Ізяславль
Прупой
Вщиж
Рогачов
Чечерськ
Стрежев
Гомій
Річиця
Ропськ
Любеч
Сновськ
Сосниця
Чернігів
Березий
Бахмач
Унеміж
Городець
Носів
Прилук
Ромен
Попаш
Вир
Вручий
Чорнобиль
Іскоростень
Вишгород
Київ
Білгород
Пирятин
Переяслав
Пьво
Трипіль
Василів
Увичі
Торчеськ
Канів
Родень
Юр'єв
Прилук
Корсунь
Воїнь
Городськ
Каменець
Котельниця
Тихомль
Болохів
Межибоже
Збараж
Теребовля
Галич
Звенигород
Бужськ
Ліснеськ
Кременець
Шумськ
Ізяслав
Острог
Дубен
Дорогобуж
Перемиль
Луцьк
Всеволож
Червен
Сутійськ
Біла
Володимир
Турійськ
Чорторийськ
Дубровиця
Угровськ
Володава
Люблін
Радом
Завихост
Сандомир
Поланець
Коцьк
Черськ
Луків
Берестя
Пінськ
Городен
Туров
Мозир
Слуцьк
Клецьк
Дорогичин
Більськ
Полтовськ
Закрочим
Визна
Городен
Новгородок
Несвіж
Мінськ
Ізяслав
Логожськ
Борисов
Друцьк
Лукомль
Орша
Копис
Василів
Смоленськ
Дорогобуж
Мосальськ
Воротинськ
Козель

Христос-Вседержитель. Мозаїка із Софійського собору

Спільна межа руських земель у першій чверті XIII ст.
Межі князівств
Найрозвинутіші та населені землі на Русі
Ліси
Порубіжний лісостеп

Шляхи:
суходольні — волоки
річкові та морські

Міста:
найбільші ○ великі ○ інші

Єпархії Київської митрополії:
засновані в X–XI ст.
засновані у XII–XIII ст.
Інші (кримські) єпархії Царгородського патріархату
Монастирі
Міста, де збереглися архітектурні пам'ятки давньоруської доби
Центри літописання
Соляні промисли

Масштаб 1 : 10000000
(у 1 см 100 км)

Мініатюра з «Ізборника Святослава». 1073 р.

Київ у X–XIII ст.

Міські укріплення (дерево-земляні); ворота
Забудована територія
Місце хрещення киян у 988 р.
Визначні споруди
Пам'ятки давньоруської доби, що збереглися
Відтворені пам'ятки або нові, збудовані на місці втрачених
Прорізна вул. Сучасні вулиці

МІСТО ВОЛОДИМИРА
1 Десятинна церква
2 Княжий двір
3 Хрестовоздвиженська церква
4 Ротонда
5 Церква Василія Великого
6 Церква Феодора Тірона

МІСТО ЯРОСЛАВА
1 Софійський собор
2 Церква Спаса
3 Іринінська церква
4 Георгіївська церква
5 Михайлівський Золотоверхий собор
6 Церква Димитрія Солунського

КОПИРІВ КІНЕЦЬ
1 Церква Симеона

ПОДІЛ
1 Церква Успіння Богородиці Пирогощі
2 Іллінська церква
3 Церква Миколая
4 Церква Різдва Богородиці

Масштаб 1 : 30000
(у 1 см 300 м)

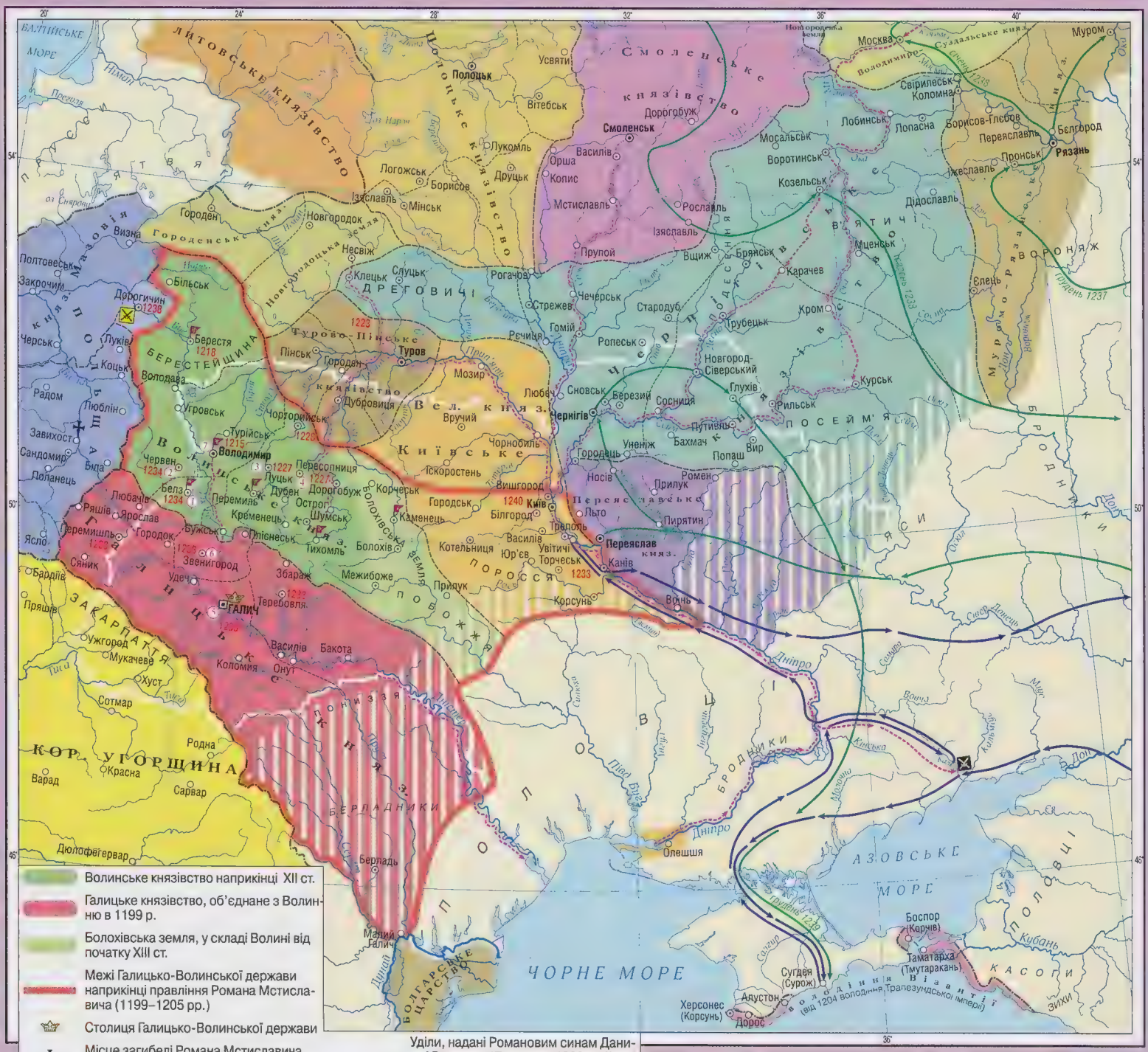

Роман Мстиславич у битві. 1204 р.

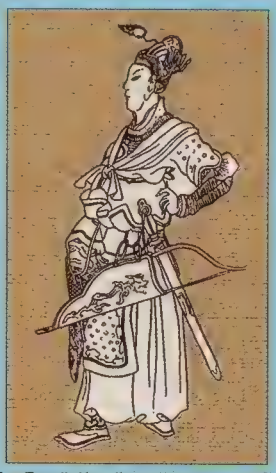

Хан Батий. Китайський малюнок XIV ст.

Монгольський вершник

Спільна межа руських земель напередодні монгольської навали

Походи монголів:

1237–1238 рр. (а – головні сили, б – окремі загони)

1239 р.

1240–1242 рр.

Поруйновані монголами міста:

за літописними джерелами

за даними археології або припущенням дослідників

Найбільші перемоги монголів

Масштаб 1 : 10000000
(у 1 см 100 км)

Пайцза – монгольський символ влади

Русь і Золота Орда

Золота Орда (Улус Джучі) наприкінці XIII ст.

САРАЙ Столиця Золотої Орди

Межа територій, залежних від Золотої Орди

Руські князівства

Великий шовковий шлях

Масштаб 1 : 35000000
(у 1 см 350 км)

Українські землі в 1245–1340 роках. Галицько-Волинська держава

ВЕЛИКЕ КНЯЗІВСТВО ЛИТОВСЬКЕ
ТЕВТОНСЬКИЙ ОРДЕН
ПРУСИ
ЛИВОНІЯ
Вел. кнж. Смоленське
Вел. кнж. Чернігівське
Муромське кнж.
Рязанське кнж.
Турово-Пінське кнж.
ПОЛЬЩА
ПОЛІССЯ
ВОЛИНЬ
БЕРЕСТЕЙЩИНА
ПІДЛЯШШЯ
ЧОРНА РУСЬ
Київське князівство
ПЕРЕЯСЛАВСЬКА ЗЕМЛЯ
ПОРОССЯ
ПОСЕЙМ'Я
ПІВНІЧНА ТАВРІЯ
ЗАКАРПАТТЯ
ГАЛИЦЬКЕ ПОНИЗЗЯ
ВОЛОСТІ
КОР.
МОЛДАВІЯ
ВОЛОХИ
ЧОРНЕ МОРЕ
МОСКВА
МУРОМ
СМОЛЕНСЬК
РЯЗАНЬ
ВІЛЬНО
ЛЬВІВ
ЛУЦЬК
ВОЛОДИМИР
ХОЛМ
ГАЛИЧ
КИЇВ
ЧЕРНІГІВ
Улус Ногая
Улус Бурундая
Улус Куремси
(від 1258 – улус Бурундая)
Улус Тулабуги
Улус Ногая
Крим
Солхат (Кирим)
Кафа
Кирк-Ор
Солдайя
Херсонес
Мангуп
Гурзуф
Акерман
Берладь
Малий Галич
Ісакча
Дюлофегервар
Сібіу
Брашов
Коложвар
Родна
Сотмар
Мукачево
Ужгород
Хуст
Онут
Бакота
Коломия
Галич
Теребовля
Тустань
Пліснеськ
Звенигород
Збараж
Удеч
Сяник
Самбір
Городок
Ярослав
Перемишль
Бужськ
Кременець
Шумськ
Острог
Дубно
Корець
Дорогобуж
Пересопниця
Степань
Вручий
Чорнобиль
Мичськ
Вишгород
Білгород
Переяслав
Канів
Іскоростень
Овруч
Любеч
Сновськ
Сосниця
Воргол
Путивль
Глухів
Рильськ
Курськ
Новгород-Сіверський
Гомій
Стародуб
Трубецьк
Чечерськ
Почеп
Брянськ
Карачев
Вщиж
Новосиль
Мценськ
Кром
Єлець
Липовець
Прупой
Рогачов
Свіслоч
Могильов
Мстиславль
Рославль
Заруб
Мінськ
Борисов
Ізяславль
Друцьк
Лукомль
Орша
Вітебськ
Полоцьк
Усвяти
Браслав
Белий
Вязьма
Можайськ
Перемишль
Серпухов
Коломна
Оболенськ
Таруса
Лопасна
Переяславль-Рязанський
Белгород
Мишега
Воротинськ
Мосальськ
Серпейськ
Перемишль
Козельськ
Валкона
Тула
Пронськ
Бельов
Городець-Мещерський
Мещера
Кернава
Вільно
Райгород
Щитно
Городен
Турійськ
Новгородок
Вовковиськ
Несвіж
Слонім
Слуцьк
Клецьк
Глуськ
Кобрин
Пінськ
Давид-Городок
Мозир
Добровиця
Столин
Мерещ
Дорогичин
Мельник
Берестя
Кобрин
Лук'янів
Черськ
Закрочим
Лів
Пултуськ
Визна
Радом
Люблін
Володава
Любомль
Чоргориськ
Завихост
Грабовець
Сандомир
Грубешів
Хмільник
Перевальськ
Ярослав
Перемишль
Телич
Бардів
Пряшів
Сяник
Самбір
Городок
Звенигород
Збараж
Удеч
Тустань
Галич
Теребовля
Пліснеськ
Бужськ
Кременець
Шумськ
Острог
Дубно
Корець
Данилів
Дорогобуж
Пересопниця
Степань
Вручий
Чорнобиль
Мичськ
Вишгород
Білгород
Київ

Великий князь литовський Ольґерд

Литовсько-руська держава за часів Вітовта (1392–1430 рр.)

- Володіння Вітовта після Острівської угоди 1392 р.
- ЛІКВІДАЦІЯ УДІЛЬНИХ КНЯЗІВСТВ
- Вітебське князівство, відібране у Свидригайла Ольґердовича (1393 р.)
- Сіверські землі, відібрані у Дмитра-Корибута Ольґердовича (1393 р.)
- Володимирське князівство, відібране у Федора Любартовича (1393 р.)
- Поділля, відібране у Федора Коріятовича (1393 р.)
- Київське князівство, відібране у Володимира Ольґердовича (1394 р.)
- Інші уділи, приєднані до великокняжих володінь наприкінці XIV – на початку XV ст.
- Землі, на яких збереглись удільні княжіння
- Західне Поділля, у 1395–1411 рр. у васальній залежності від Польщі

Маєтності, що їх одержали князі, позбавлені уділів

- 1 Федір Любартович – Новгород-Сіверський (1393–1405 рр.), Жидачів (1405–1431 рр.)
- 2 Свидригайло Ольґердович – Поділля (1401–1404 рр.)
- 3 Федір Коріятович з ласки угорського короля володів Мукачевим (1395–1414 рр.)
- 4 Володимир Ольґердович – замок Копиль (1395–1398 рр.)
- Чернігово-Сіверщина, дарована Свидригайлові в 1404 р.

- 1398 Території, приєднані до Великого князівства Литовського за правління Вітовта (із зазначенням років):
- Фортеці, збудовані за наказом Вітовта на Дикому полі
- Поразка руссько-литовського війська в битві з татарами на Ворсклі в 1399 р.
- Перемога польсько-литовсько-руського війська над тевтонськими лицарями в Ґрюнвальдській битві 15 липня 1410 р.
- 1401 Місця і роки укладення польсько-литовських уній
- Кордони Великого князівства Литовського наприкінці правління Вітовта (1392–1430 рр.)
- Монкастро Ґенуезькі колонії та факторії

Масштаб 1 : 7000000
(у 1 см 70 км)

Вітовт у битві під Ґрюнвальдом. З картини Я. Матейка

ПСКОВСЬКА ДЕРЖАВА (від 1510 до Москви)
ВЕЛИКЕ КНЯЗІВСТВО МОСКОВСЬКЕ
ВЕЛИКЕ КНЯЗІВСТВО РЯЗАНСЬКЕ (від 1521 до Москви)
ЛІВОНСЬКИЙ ОРДЕН
ТЕВТОНСЬКИЙ ОРДЕН
КЕНІГСБЕРГ (столиця від 1457)
Підзбарк (Гільгенбург)
Ольштин (Алленштейн)
Іоганнісбург
Райгород
Гродно
Вільно
Троки
Ковно
Мітава
Кокенгаузен
Рига
Мемель
Тільзит
Рагнета
Інстербург
Расени
Упіта
Жемайтія
Вількомир
Дінабург
Себеж
Браслав
Полоцьк
Свир
Ошмяни
Медники
Маркова
Красне Село
Кревo
Гольшани
Догомисль
Заславль
Мінськ
Новгородок
Ліда
Вітебськ
Усвяти
Невель
Луки
Торопець
Велиж
Бєлий
Ржев
Ветлиця
Смоленськ
Дорогобуж
Вязьма
Буйгородок
Можайськ
Верея
Боровськ
Волок Ламський
МОСКВА
Звенигород
Дмитров
Переяславль
Юр'єв
Суздаль
Стародуб
Володимир
Муром
Коломна
Серпухов
Ростиславль
Мединь
Таруса
Калуга
Мосальськ
Серпейськ
Мезецьк
Серенськ
Любутськ (від 1503 до Москви)
Пронськ
Рязань
Михайлов
Тула
Перемишль
Козельськ
Одоєв
Бєльов
Хотетово
Мценськ
Звенигород
Брянськ
Карачев
Кроми
Новосиль
Єлець
Трубчевськ
Стародуб
Чечерськ
Попова Гора
Гомель
Сівськ
Новгород-Сіверський
Глухів
Курськ
Рильськ
Путивль
Бирин
Хотінь
Ромен
Прилуки
Хоростків
Синевч
Донець
Гаянське
Снітин
Полтава
Переяслав
Сніпорід
Канів
Біла Церква
Трепіль
Васильків
Вишгород
Київ
Житомир
Білогородка
Мичськ
Чорнобиль
Остер
Ніжин
Морівськ
Чернігів
Сосниця
Любеч
Овруч
Олевськ
Іскорость
Рівне
Дорогобуж
Корець
Дубно
Острог
Кременець
Чуднів
Бердичів
Хмільник
Сквира
Межибоже
Вінниця
Животів
Звенигородка
Брацлав
Сокілець
Торговиця
Корсунь
Черкаси
Радивонів
Кичкас
Микитин Ріг
Азов
Тягиня
Газ-Керман
Гавань
Дашів (Очаків)
Маяки
Гаджибей
Чорнигород (Кара-Кермен)
Акерман (Четатя-Алба)
Перекоп
Кафа
Кирим
Судак
Керч
Темрюк
Тамань
Анапа
Інкерман
Балаклава
Мангуп
КИРК-ОР
Галац
Ізмаїл
Кілія
Тулча
Оргіїв
Сороки
Каравул
Хотин
Кам'янець
Коломия
Чернівці
Серет
Сучава
Сигіт
Сотмар
Дебрецен
Хуст
Мукачеве
Ужгород
Сяник
Бардуїв
Прогобич
Самбір
Жидачів
Рогатин
Теребовля
Галич
Бучач
Сатанів
Смотрич
Ягелонів
Скала
Жванець
Голчедаїв
Копистирин
Летичів
Рів
Підільське воєв.
Межибожське воєв.
Белзьке воєв.
Руське воєв.
Волинське воєв.
Київське воєв.
Чернігівське воєв.
Смоленська земля
Вітебська земля
Полоцька земля
Мстиславль
Могильов
Орша
Дрюцьк
Лукомль
Борисов
Красне Село
Друцьк
Бихов
Пропойськ
Рогачов
Чечерськ
Мозир
Річиця
Турів
Пінськ
Давид-Городок
Кобрин
Берестя
Каменець
Мельник
Дорогичин
Варшава
Вишгород
Дубровиця
Степань
Олевськ
Овруч
Чорнобиль
Остер
Ніжин
Морівськ
Чернігів
Сосниця
Любеч
Мозир
Річиця
Гомель
Попова Гора
Чечерськ
Стародуб
Трубчевськ
Сівськ
Новгород-Сіверський
Глухів
Курськ
Рильськ
Путивль
Бирин
Хотінь
Ромен
Прилуки

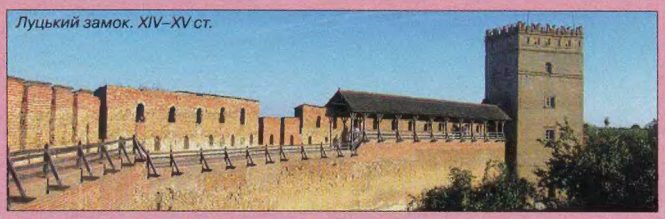

Луцький замок. XIV–XV ст.

Міста
великі ○ середні ○ малі ○ Інші поселення
Міста, яким було надано маґдебурзьке право:
до XIV ст. у XV ст.
у XIV ст. у першій половині XVI ст.
Торговельні шляхи:
суходольні водні
сіль Напрямки перевезень товарів
Соляні промисли

Пам'ятки архітектури і мистецтва, що збереглися:
пам'ятки мурованої архітектури:
фортеці та замки
православні храми
католицькі храми
вірменські храми
мечеті
Дерев'яні православні церкви
Фрески роботи українських майстрів
Латинські школи
Осередки іконопису
Літописання і виготовлення книжок
Православні монастирі
Друкарня Швайпольта Фіоля, де було надруковано перші кириличні книги (1481–1491 рр.)
Київ Центри православних митрополій
Галич Митрополії, що занепали або ліквідовані
Луцьк Православні єпископства
Львів Католицькі архієпископства
Луцьк та єпископства
Українська етнічна територія
Кордони держав на зламі XV–XVI ст.

Масштаб 1 : 7000000
(у 1 см 70 км)

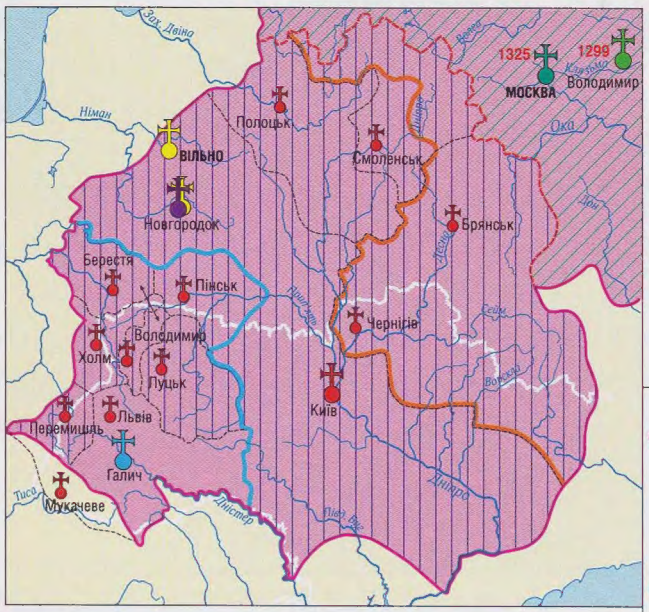

КИЇВСЬКА МИТРОПОЛІЯ в XIV–XV ст.

Київська митрополія та її столиця у XIV – першій половині XV ст.
1299 1325 Переїзд Київських митрополитів до Володимира на Клязьмі, а потім до Москви
Офіційне перенесення Київської митрополичої кафедри до Володимира на Клязьмі (1354 р.)
Межі та столиця Галицької митрополії (1303–1347, 1371–1415 рр.)
Литовсько-Руська митрополія та її столиця у 1414–1458 рр.
Столиці відновленої Київської митрополії (після 1458 р. у Новгородку, від 1474 р. у Вільні)
Межі єпархій і осідки єпископів
Новоутворена Московська митрополія та її столиця (1461 р.)
Межа впливу Московської митрополії на початку XVI ст.

Масштаб 1 : 15000000
(у 1 см 150 км)

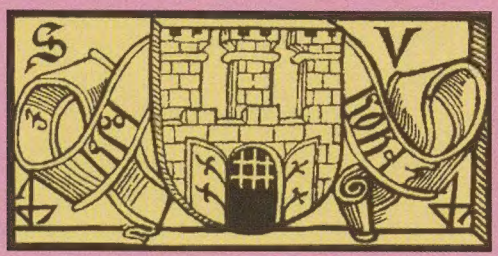

Видавничий знак Швайпольта Фіоля. Краків, 1491 р.

Св. Юрій Змієборець. Ікона зі Станилі. XIV ст.

Навчальні атласи, стінні та контурні карти з історії в магазинах «Атласи та карти»
Київ, вул. Попудренка, 54 (044) 292-31-24, 573-26-84,
Київ, вул. Червоноармійська, 69 (044) 537-06-18

ЗМІСТ

Сторінка		масштаб
1	**Велике розселення слов'ян**	1 : 20 000 000
	Слов'яни в VII – VIII ст.	1 : 20 000 000
2	**Утворення Київської Русі. Перші князі**	1 : 12 000 000
3	**Київська Русь за правління Ольги і Святослава**	1 : 12 000 000
4	**Київська держава за князювання Володимира Великого**	1: 10 000 000
5	**Київська держава за князювання Ярослава Мудрого**	1 : 10 000 000
	Зовнішня політика Ярослава Мудрого	1 : 40 000 000
6	**Київська держава за правління Ярославичів**	1 : 10 000 000
7	**Київська держава за правління Володимира Мономаха і Мстислава Володимировича**	1 : 10 000 000
	Зовнішня політика Володимира Мономаха	1 : 40 000 000
8	**Київське, Переяславське, Чернігівське, Галицьке і Волинське князівства в 1132 – 1199 роках**	1 : 7 000 000
9	**Церква, культура і господарство Київської Русі**	1 : 10 000 000
	Київ у X – XII ст.	1 : 30 000
10	**Українські землі в 1199 – 1240 роках. Галицько-Волинська держава**	1 : 7 000 000
11	**Монгольська навала на Русь**	1 : 10 000 000
	Русь і Золота Орда	1 : 35 000 000
12	**Українські землі в 1245 – 1340 роках. Галицько-Волинська держава**	1 : 7 000 000
13	**Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (1340 –1392 рр.)**	1 : 7 000 000
14	**Литовсько-руська держава за часів Вітовта (1392 – 1430 рр.)**	1 : 7 000 000
15	**Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (1431 –1514 рр.)**	1 : 7 000 000
16	**Церква, культура і господарство на українських землях у XIV – на початку XVI ст.**	1 : 7 000 000
	Київська митрополія в XIV – XV ст.	1 : 15 000 000

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист 1/11-8618 від 21.05.2013 р.)
ДЕРЖАВНЕ НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "КАРТОГРАФІЯ"

вул. Попудренка, 54, м. Київ-94, МСП-660, 02660
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК №398 від 03.04.2001

Упорядник Д.В. Ісаєв
Рецензенти: В.С. Власов, Ж.М. Гаврилюк, Ю.С. Комаров, О.А. Худобець
Редактор Д.В. Ісаєв
Дизайнер С.М. Сухенко
Технічний редактор О.О. Грачова

Формат 62x93/8. Ум. друк. арк. 2,14
Замовлення № 0529

ТОВ «Триада-Прінт»
вул. Бастіонна, 15, м. Київ, 01014

© ДНВП "Картографія", 2012, 2013
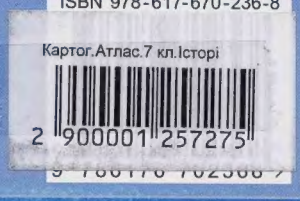
ISBN 978-617-670-236-8